

Helse - og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep.
0030 OSLO

Oslo, 29.09.08

Deres ref
200704383-/LF

Vår ref
200800796 - 2

Høringsuttalelse

Forslag til forskrift om pasientskadelovens virkeområde og om tilskuddsplikt til den som yter helsehjelp utenfor den offentlige helsetjenesten

Forslag til endringer i forskrift 20. desember 2002 nr. 1625 om Norsk Pasientskadeerstatning og Pasientskadenemnda

Vi viser til Det Kongelige Helse- og omsorgsdepartements høringsbrev av 01.07.08 med frist for å avgi uttalelser til den 01.10.08.

Sekretariatet for Pasientskadenemnda (heretter benevnt som Pasientskadenemnda) avgir med dette sin høringsuttalelse.

Departementet går i høringsnotatet i hovedsak inn for

1. at pasientskadeloven ikke skal gjelde for den russiske helsetjenesten på Svalbard, og at helsetjenester med særskilt liten tilknytning til Norge skal unntas. (punkt 5)
2. at utenlandsk helsepersonell som yter helsetjenester midlertidig i Norge foreløpig ikke skal omfattes av forskriften. (punkt 6)
3. at bedriftshelsetjenesten skal omfattes, dersom den yter helsehjelp. (punkt 6)
4. at melde- og tilskuddsplikten legges på virksomhetene, og ikke på det enkelte helsepersonell. (punkt 7)
5. at profesjonsforeninger skal kunne inngå avtale med Norsk pasientskadeerstatning om at foreningen skal kunne oppfylle medlemmenes melde- og tilskuddsplikt. (punkt 7)
6. at helsepersonell som yter helsehjelp uten å være sysselsatt i helsetjeneste eller som yter helsehjelp utenfor virksomheten på fritiden ikke skal ha egen melde- og tilskuddsplikt. (punkt 7)
7. at skadevolder i privat sektor ikke skal betale egenandel. (punkt 8)
8. at de private virksomhetene skal ha adgang til å klage på Norsk pasientskadeerstatnings fastsettelse av tilskudd, f.eks. til Styret for Norsk pasientskadeerstatning eller til Pasientskadenemnda. (punkt 9)
9. forutsetninger for og forslag til beregning av tilskuddene fra grupper av helsepersonell, modeller for eventuell utjevning av tilskuddene, samt statens forvaltning av tilskuddene. (punkt 10-14)
10. at medlemmene av Pasientskadenemnda ikke behøver å ha personlige varamedlemmer. (punkt 15)
11. at rådet for pasientskadeordningen oppheves. (punkt 15)

Departementet tar sikte på at endringene i pasientskadeloven (Lov av 29. juni 2007 nr. 78) og de nye forskriftsbestemmelsene skal tre i kraft fra 1. januar 2009.

Pasientskadenemnda støtter forskriftsforslaget, og ser nå frem til at pasientskadeloven skal gjelde i den private helsetjenesten på lik linje med den offentlige.

Pasientskadenemnda legger hovedvekt på å gi merknader til de endringer som mer direkte berører Pasientskadenemnda og til de endringer som kan ha betydning for pasientenes rettssikkerhet.

Høringsnotatet punkt 6

Departementet velger foreløpig at utenlandsk helsepersonell med utenlandsk autorisasjon eller lisens som gir rett til å praktisere midlertidig i Norge, foreløpig skal unntas fra plikten til å melde fra og betale tilskudd til Norsk pasientskadeerstatning, selv om vedkommende ikke har tilfredsstillende ansvarsforsikring og selv om pasientskader disse volder omfattes av pasientskadeloven.

Pasientskadenemnda finner dette noe uheldig, men ser henvisningen til mulige begrensninger i vertlandets bestemmelsesrett. Det forutsettes at dette avklares snarest. Det synes ikke rimelig at pasientskader voldt i virksomheter som sysselsetter slik arbeidskraft ikke skal ha samme ansvar for dekning som øvrige private virksomheter i Norge.

Høringsnotatet punkt 9

Avgjørelse av melde- og tilskuddsplikt er ikke nevnt blant de avgjørelser som etter pasientskadeloven § 14 er å anse som enkeltvedtak. Det er derfor uklart om det foreligger klagerett på dette etter forvaltningsloven § 28. Departementet foreslår derfor en klageordning i den nye forskriften § 8.

Departementet ønsker en tilbakemelding på hvilket organ som bør være klageinstans.

Det er på det rene at Pasientskadenemnda per i dag ikke innehar den kompetanse som vil være nødvendig for å kunne overprøve denne typen avgjørelser. Pasientskadenemnda er i all hovedsak sammensatt med tanke på behandling av saker som gjelder medisinsk behandling og utmåling av erstatning ved personskade. Det er videre et spørsmål om det for Pasientskadenemnda vil være hensiktsmessig økonomisk sett å tilegne seg den art av kompetanse og eventuelle saksbehandler-/IT-verktøy som vil være nødvendig, særlig med tanke på det sannsynlige omfang slike klager vil få. En slik kompetanse antas heller ikke å kunne nyttiggjøres på nemndas øvrige saksområde. Det synes derfor ikke hensiktsmessig at nemnda skal være klageorgan for forhold av slik administrativ, økonomisk og forsikringsteknisk karakter.

Det bør vurderes om Helsedirektoratet kan være en mer formålstjenlig klageinstans for denne typen spørsmål. Det antas at direktoratet besitter mer allsidig og riktig kompetanse for denne art av avgjørelser.

Dersom det likevel vurderes som mest hensiktsmessig at Pasientskadenemnda er klageorgan over Norsk pasientskadeerstatnings avgjørelser i henhold til den nye forskriften § 5, er det viktig at Pasientskadenemnda innehar de samme fullmakter som Norsk pasientskadeerstatning i forhold til innhenting av informasjon, dokumentasjon og bekreftelser.

Høringsnotatet punkt 10-14

Pasientskadenemnda finner ikke å ha grunnlag for å mene noe om eller kommentere de forutsetninger som legges til grunn for beregningen av tilskuddene fra den private helsetjenesten, herunder inndeling av risikogrupper, eventuell utjevning av tilskuddene

innenfor de enkelte gruppene og forvaltning av innbetale tilskudd. Nemnda forutsetter at en rekke av de øvrige høringsinstansene vil ha langt større forutsetning og interesse for å kommentere disse forhold.

Det som er viktig for nemnda er at kostnadene ved innlemmelsen av privat sektor blir dekket fullt ut av privat sektor selv. Nemnda vil likevel bemerke at for at pasientskadelovens regler skal få god aksept også i privat sektor, er det viktig at virkningen av ordningen kjennes rettferdig for den enkelte, herunder med hensyn til hvem som er tilskuddspliktige og størrelsen på tilskuddet, samt til en sikker forvaltning av tilskuddene samtidig med god avkastning. Det antas herunder viktig at størrelsen på tilskuddet reflekterer risikoens størrelse, men at det ved mulig utjevning også kan tas hensyn til hvor viktige, krevende og samfunnsnyttige oppgaver som utføres, samt sett i forhold til den inntjening virksomheten har ved å yte denne type helsetjenester.

Høringsnotatet punkt 15

Pasientskadenemnda stiller seg positiv til at det ikke lengre skal kreves at de oppnevnte varamedlemmene er personlige. Dette vil blant annet forenkle arbeidet med sammensetningen av medlemmer til de enkelte møtene, gjøre det lettere å avhjelpe eventuelt forfall til møter, samt gjøre det mulig raskere å tilkalle til eventuelle ekstramøter.

Pasientskadenemnda har heller ingen innvendinger mot at Rådet nedlegges.

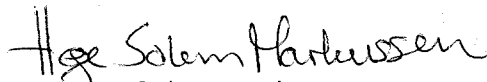
Høringsnotatet punkt 16

Innlemmelsen av privat helsesektor vil på sikt naturlig medføre merarbeid for Pasientskadenemnda og dets sekretariat. Dette vil få både økonomisk og administrativ betydning. Man må derfor være forberedt på at en utvidelse av ordningen vil kreve ytterligere ressurser i løpet av årene 2010-2011, både på bemanningssiden og i forhold til de økonomiske rammer virksomheten er underlagt i dag. Det forventes at klagesaker vedrørende privat sektor først vil komme til Pasientskadenemnda i år 2010.

Ut fra foreløpige vurderinger synes anslaget om en kostnad på ca kr 20 000 per sak i Pasientskadenemnda rimelig. Det tas forbehold om senere endring etter hvert som vi får mer konkrete tall å måle etter. I tillegg må det antas at Pasientskadenemnda vil få økte utgifter i forbindelse med rettssakene. Pasientskadenemndas statistikk viser at om lag 10 % av alle avsluttede klagesaker havner i rettsapparatet. Vi har foreløpig ikke noen formening om dette tallet vil bli det samme i nettopp disse sakene. I den forbindelse gjøres oppmerksom på at kostnadene per rettssak er betydelig høyere enn de stipulerte kr 20 000 per sak. Alle merutgifter som nevnt forutsettes dekket fullt ut av privat helsesektor via tilskuddene som innbetales til og forvaltes av Norsk pasientskadeerstatning. Det bør derfor legges opp til en ordning hvor også omfanget av administrasjonskostnadene må evalueres etter hvert som vi får mer statistisk grunnlagsmateriale.

Med vennlig hilsen
PASIENTSKADENEMNDAS SEKRETARIAT

Rose-Marie Christiansen
direktør

Hege Solem Markussen
fagsjef/advokat